

Kako in kje do sredstev: Financiranje iz programov EU po področjih"

Predavatelj: Filip Bobek, ELEUTHERIA

**ZELENI PREHOD V GRADBENIŠTVU –
nizkoogljična gradnja in trajnostni gradbeni materiali**

2. del: Zeleni prehod v Centralni Evropi

Ljubljana, 11.09.2024

Cilj predstavitve

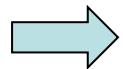
- Predstaviti pet konkretnih poslovnih idej za gradbeni sektor in za vsako idejo ponuditi nabor aktualnih in prihajajočih razpisov, ki omogočajo njihovo realizacijo.
- Poudarek bo na razpisih, ki bodo objavljeni v Q4 2024, 2025 in 2026.

Struktura predstavitve

- Pet poslovnih idej:
 - Nizkoogljična gradnja za urbane prenove
 - Energetska prenova starih stavb
 - Uporaba bioosnovanih materialov v gradbeništvu
 - Razvoj trajnostnih gradbenih materialov
 - Digitalizacija procesov v gradbeni industriji.

Poslovna ideja 1: Nizkoogljična gradnja za urbane prenove (1)

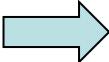
- Možni razpisi:
 - Horizon Europe - Cluster 5: Climate, Energy and Mobility
 - Spletni naslov:
https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/cluster-5-climate-energy-and-mobility_en
 - Časovnica: Objava pričakovana v Q4 2024.

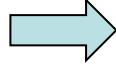
- Področje financiranja vključuje:
 - **Nizkoogljične tehnologije za urbane prenove:** Podpora projektom, ki uvajajo tehnologije za zmanjšanje emisij v mestnih območjih, kot so inovativni materiali za gradnjo in energetsko učinkovite tehnologije.
 - **Trajnostna urbana infrastruktura:** Projekti, ki prispevajo k ustvarjanju bolj odpornih mestnih okolij, z zmanjševanjem vpliva podnebnih sprememb in izboljšanjem kakovosti življenja v urbanih območjih.
- Pričakovani razpisi:
 - **HORIZON-CL5-2024-D3-02-03:** Ta razpis bo osredotočen na trajnostno, varno in konkurenčno energetsko oskrbo, zlasti na področju nizkoogljičnih rešitev za urbane prenove. Cilj razpisa je razviti rešitve, ki bodo pripomogle k večji odpornosti mest in izboljšanju energetske učinkovitosti urbanih prostorov.

Poslovna ideja 1: Nizkoogljična gradnja za urbane prenove (2)

- Možni razpisi:
 - LIFE Programme - Environment and Resource Efficiency
 - Spletni naslov:
https://cinea.ec.europa.eu/programes/life/life-calls-proposals-2024_en
 - Časovnica:
Objava pričakovana v Q4 2024.
- Podpora nizkoogljičnim urbanim prenovam: LIFE program financira projekte, ki se osredotočajo na razvoj in implementacijo trajnostnih rešitev za izboljšanje energetske učinkovitosti v mestnih območjih. To vključuje projekte, ki uporabljajo inovativne gradbene materiale, tehnologije za obnovljive vire energije, in rešitve za zmanjšanje emisij ogljika v urbanih prostorih.
- So-financiranje projektov: LIFE program ponuja do 55% sofinanciranja za projekte, ki se ukvarjajo s prehodom na nizkoogljične tehnologije v urbanih prenovah. Program cilja predvsem na projekte, ki so blizu trgu, kar pomeni, da se osredotočajo na tehnologije in rešitve, ki so pripravljene za implementacijo v realnih okoljih.
- Trajnostni razvoj: LIFE projekti spodbujajo implementacijo celovitih strategij za trajnostni razvoj mestnih območij, s poudarkom na izboljšanju kakovosti življenja, energetski učinkovitosti, in zmanjšanju negativnih vplivov na okolje.

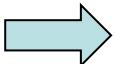

Poslovna ideja 2: Energetska prenova starih stavb (1)

- **Možni razpisi:**
 - **Horizon Europe - Partnerships: Built4People**
 - **Spletni naslov:**
<https://www.era-learn.eu/network-information/calls-for-partnerships/2024-partnership-related-horizon-europe-calls>
 - **Časovnica:** Objava pričakovana v Q3 2024, z možnostjo podaljšanja do 2025.
-
- **Cilji razpisa:** Ta razpis je osredotočen na partnerstva, ki podpirajo trajnostno grajeno okolje. Energetska prenova starih stavb je ključna za doseganje podnebnih ciljev EU, saj prispeva k zmanjšanju energetske porabe in emisij toplogrednih plinov.
 - **Poudarek na inovacijah:** Razpis spodbuja razvoj in implementacijo novih tehnologij in materialov, ki bodo omogočili učinkovitejšo energetsko prenovo stavb. To vključuje uporabo naprednih izolacijskih materialov, pametnih energetskih sistemov in tehnologij, ki omogočajo boljšo rabo obnovljivih virov energije.
 - **Sodelovanje med partnerji:** Partnerstva so ključna, saj razpis zahteva sodelovanje med različnimi deležniki, vključno s podjetji, raziskovalnimi institucijami, lokalnimi oblastmi in nevladnimi organizacijami.
 - **Pričakovani rezultati:** Uspešni projekti bodo morali pokazati znatne izboljšave v energetski učinkovitosti in zmanjšanju emisij ogljika v prenovljenih stavbah. Prav tako bodo morali dokazati, da so rešitve ekonomsko izvedljive in da jih je mogoče široko uporabljati v različnih vrstah stavb po Evropi.

Poslovna ideja 2: Energetska prenova starih stavb (2)

- Možni razpisi:
 - LIFE Programme - Climate Adaptation
 - Spletni naslov:
https://cinea.ec.europa.eu/programmes/life/life-calls-proposals-2024_en
- Časovnica: Objava pričakovana v Q4 2024.

- **Cilji razpisa:** Razpis v okviru programa LIFE - Climate Adaptation je usmerjen v podporo projektom, ki pomagajo prilagoditi stavbe na podnebne spremembe. To vključuje izboljšanje odpornosti starih stavb na ekstremne vremenske razmere, kot so visoke temperature, poplave, in močni vetrovi, ter zmanjšanje njihovega okoljskega vpliva.
- **Poudarek na trajnosti:** Projekti morajo pokazati, kako bodo prispevali k trajnostni prenovi starih stavb. To vključuje uporabo trajnostnih gradbenih materialov, tehnologij za povečanje energetske učinkovitosti, ter inovativnih rešitev za upravljanje virov in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov.
- **Podnebna odpornost:** Ključni poudarek razpisa je prilaganje stavb na podnebne spremembe. To lahko vključuje tehnologije za naravno hlajenje, izboljšano izolacijo, ter integracijo obnovljivih virov energije.
- **Sodelovanje in interdisciplinarni pristop:** Uspešni projekti bodo zahtevali sodelovanje med različnimi deležniki, vključno z gradbenimi podjetji, raziskovalnimi inštituti, lokalnimi oblastmi, in skupnostmi.
- **Pričakovani rezultati:** Projekti, financirani v okviru tega razpisa, bodo morali izkazati znatne izboljšave v energetski učinkovitosti in podnebni odpornosti starih stavb. Poleg tega bodo morali pokazati, kako bodo njihove rešitve prispevale k širšim podnebnim ciljem EU, vključno z zmanjšanjem emisij in spodbujanjem trajnostne gradnje.

Poslovna ideja 3: Uporaba bioosnovanih materialov v gradbeništvu (1)

- **Možni razpisi:**

- **Horizon Europe - Cluster 6: Food, Bioeconomy, Natural Resources, Agriculture and Environment**

- **Spletni naslov:**

https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/cluster-6-food-bioeconomy-natural-resources-agriculture-and-environment_en

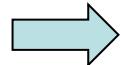

- **Časovnica:** Objava pričakovana v 2025.

- **Cilji razpisa:** Namenjen je podpori inovacij in razvoju bioosnovanih materialov, ki prispevajo k trajnostni gradnji in krožnemu gospodarstvu. Cilj je spodbujati uporabo naravnih in obnovljivih surovin v gradbeništvu, ki lahko zmanjšajo okoljski vpliv in ogljični odtis stavb.
- **Inovacije v materialih:** Projekti, ki se prijavljajo na ta razpis, morajo vključevati razvoj novih ali izboljšanih bioosnovanih materialov, ki imajo potencial za široko uporabo v gradbeni industriji. To lahko vključuje bioosnovane kompozite, biopolimere, naravne izolacijske materiale, ter druge trajnostne rešitve, ki nadomeščajo tradicionalne gradbene materiale, kot so beton ali plastika.
- **Poudarek na trajnostnem razvoju:** Prijavljeni projekti morajo jasno opredeliti, kako bodo zmanjšali uporabo fosilnih surovin, zmanjšali emisije ogljika in spodbujali učinkovito rabo naravnih virov. Ključno je tudi, da projekti vključujejo elemente krožnega gospodarstva
- **Medsektorsko sodelovanje:** Razpis spodbuja interdisciplinarno sodelovanje, kjer podjetja v gradbeništvu sodelujejo z raziskovalnimi inštituti, kmetijskim sektorjem, in drugimi industrijami, ki proizvajajo bioosnovane surovine.
- **Pričakovani rezultati:** Projekti morajo pokazati jasen prispevek k trajnostni rabi naravnih virov in zmanjšanju vplivov na okolje. To vključuje inovativne materiale, ki so ne le trajnostni, ampak tudi konkurenčni na trgu, z možnostjo široke komercialne uporabe v gradbeništvu.

Poslovna ideja 3: Uporaba bioosnovanih materialov v gradbeništvu (2)

- Možni razpisi:
 - CBE JU - Bio-based Industries
 - Spletni naslov:
<https://www.cbe.europa.eu/>
 - Časovnica:
Objava pričakovana v 2025.

- **Cilji razpisa:** Razpis je namenjen podpori inovacij v bioosnovanih industrijah, s posebnim poudarkom na razvoju in implementaciiji bioosnovanih materialov v različnih sektorjih, vključno z gradbeništvom. Cilj je spodbujati uporabo obnovljivih virov in krožnega gospodarstva za ustvarjanje trajnostnih gradbenih materialov.
- **Inovacije in trajnost:** Projektimorajo pokazati, kako bioosnovani materiali lahko prispevajo k trajnostni gradnji. To vključuje razvoj materialov, ki imajo manjši ogljični odtis, so obnovljivi, razgradljivi ali reciklabilni, in lahko učinkovito nadomestijo neobnovljive materiale v gradbeništvu.
- **Krožno gospodarstvo:** Razpis poudarja integracijo konceptov krožnega gospodarstva v razvoj bioosnovanih materialov.
- **Sodelovanje v vrednostni verigi:** CBE JU spodbuja sodelovanje med različnimi deležniki v vrednostni verigi bioosnovanih materialov, vključno s kmetijskim sektorjem, kemijsko industrijo, gradbenimi podjetji in raziskovalnimi inštituti. Projekti morajo pokazati, kako bodo povezali te deležnike za ustvarjanje inovativnih, tržno usmerjenih rešitev, ki bodo pripravljene za široko uporabo.
- **Pričakovani rezultati:** Uspešni projekti morajo izkazati močan prispevek k trajnostni rabi naravnih virov, zmanjšanju okoljske obremenitve in povečanju konkurenčnosti bioosnovanih materialov na trgu. Poleg tega morajo projekti prispevati k širšim evropskim ciljem prehoda na krožno gospodarstvo, zmanjšanja emisij CO₂ in povečanja trajnosti v gradbeni industriji.

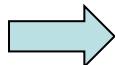
Poslovna ideja 4: Razvoj trajnostnih gradbenih materialov (1)

- **Možni razpisi:**

- **Horizon Europe - Cluster 4: Digital, Industry and Space**

- **Spletni naslov:**

https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/cluster-4-digital-industry-and-space_en

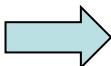
- **Časovnica:** Objava pričakovana v Q4 2024.

- **Cilji razpisa:** Razpis je namenjen podpori inovacij in napredku v digitalizaciji, industriji in vesolju, s posebnim poudarkom na razvoju trajnostnih gradbenih materialov. Cilj je spodbuditi razvoj materialov, ki so bolj trajnostni, energetsko učinkoviti, in imajo manjši vpliv na okolje v primerjavi s tradicionalnimi gradbenimi materiali.
- **Napredne tehnologije:** Projekti morajo izkazati uporabo naprednih tehnologij in inovacij v razvoju trajnostnih materialov. To lahko vključuje digitalizacijo proizvodnih procesov, uporabo umetne inteligence (AI) in strojnega učenja za optimizacijo materialnih lastnosti, ter integracijo novih materialnih tehnologij, kot so nanomateriali ali reciklirani materiali.
- **Povezava med digitalizacijo in trajnostjo:** To pomeni, da je pomembno prikazati, kako digitalna orodja in procesi lahko pripomorejo k boljšemu načrtovanju, simulaciji, proizvodnji in spremljanju trajnostnih materialov skozi celoten življenjski cikel.
- **Industrijska in tržna aplikacija:** Projekti morajo pokazati, kako bodo njihovi trajnostni gradbeni materiali uporabljeni v industrijski praksi in kako bodo prispevali k izboljšanju gradbenih procesov in končnih izdelkov. Poudarek je na tem, da morajo materiali biti pripravljeni za komercializacijo in imeti jasno opredeljen tržni potencial, s strategijo za vstop na trg.

Poslovna ideja 4: Razvoj trajnostnih gradbenih materialov (2)

- Možni razpisi:

- CBE JU - Bio-based Industries
- Spletni naslov:
<https://www.cbe.europa.eu/>
- Časovnica:
Objava pričakovana v 2025.

- **Cilji razpisa:** Razpis je osredotočen na spodbujanje razvoja bioosnovanih industrij, pri čemer igrajo bioosnovani gradbeni materiali ključno vlogo. Cilj je ustvariti in komercializirati gradbene materiale, ki so izdelani iz obnovljivih, bioosnovanih virov, ter prispevajo k prehodu na bolj trajnostno in krožno gospodarstvo.
- **Inovacije v bioosnovanih materialih:** Projekti, prijavljeni na ta razpis, morajo dokazati razvoj inovativnih gradbenih materialov, ki temeljijo na bioosnovanih surovinah. To lahko vključuje materiale, kot so bio-kompoziti, lesni derivati, biopolimeri in drugi naravni materiali, ki imajo manjši ogljični odtis in so obnovljivi ter razgradljivi.
- **Krožno gospodarstvo in trajnost:** Projekti morajo prikazati, kako bodo materiali pridobljeni, uporabljeni in reciklirani v skladu z načeli krožnega gospodarstva. Poseben poudarek je na trajnosti skozi celoten življenjski cikel materiala, od pridobivanja surovin do končne uporabe in reciklaže.
- **Medsektorsko sodelovanje:** Razpis spodbuja tesno sodelovanje med različnimi industrijskimi sektorji, kot so kmetijstvo, kemijska industrija in gradbeništvo. Cilj je povezati celotno vrednostno verigo, od pridobivanja bioosnovanih surovin do njihove uporabe v gradbenih projektih.
- **Pričakovani rezultati:** Materiali, razviti v okviru teh projektov, morajo imeti jasen tržni potencial in prispevati k prehodu na bolj trajnostno in krožno gradbeništvo. Projekti morajo tudi izkazati ekonomsko izvedljivost in sposobnost za integracijo v obstoječe gradbene prakse.

Poslovna ideja 5: Digitalizacija procesov v gradbeni industriji (1)

- **Možni razpisi:**

- European Innovation Council (EIC) - Accelerator

- **Spletni naslov:**

- https://eic.ec.europa.eu/eic-funding-opportunities/eic-accelerator/eic-accelerator-open_en

- **Časovnica:** Objava pričakovana v 2025.

- **Cilji razpisa:** Cilj je podpreti projekte, ki razvijajo in uvajajo napredne digitalne rešitve, ki lahko temeljito spremenijo procese v gradbeni industriji, izboljšajo produktivnost, zmanjšajo stroške in povečajo trajnost.
- **Digitalne inovacije:** Projekti, prijavljeni na ta razpis, morajo izkazati visoko stopnjo inovativnosti v uporabi digitalnih tehnologij. To lahko vključuje rešitve, kot so Building Information Modeling (BIM), umetna inteligenco (AI) za optimizacijo gradbenih procesov, IoT za spremljanje gradbenih materialov in avtomatizacija gradbenih operacij. Poudarek je na rešitvah, ki omogočajo bolj učinkovito, natančno in trajnostno izvedbo gradbenih projektov.
- **Tržna naravnost:** EIC Accelerator močno poudarja tržno usmerjenost in potencial za komercializacijo inovacij. Projekti morajo predstaviti jasen poslovni načrt, strategijo za vstop na trg in načrt za skaliranje rešitve v širšem evropskem in globalnem kontekstu.
- **Financiranje in podpora:** EIC Accelerator nudi znatno financiranje, ki lahko vključuje nepovratna sredstva in kapitalske naložbe, kar omogoča podjetjem, da pospešijo razvoj svojih digitalnih rešitev in jih pripeljejo do trga. Poleg financiranja pa program ponuja tudi mentorsko in svetovalno podporo.
- **Pričakovani rezultati:** Uspešni projekti bodo tisti, ki ne le razvijejo napredne tehnologije, ampak jih tudi uspešno integrirajo v gradbeno industrijo in pokažejo njihovo sposobnost za komercializacijo in širitev.

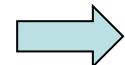
Poslovna ideja 5: Digitalizacija procesov v gradbeni industriji (2)

■ Možni razpisi:

- Horizon Europe - Cluster 4: Digital, Industry and Space

- Spletni naslov:

https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/cluster-4-digital-industry-and-space_en

- **Cilji razpisa:** Cilj je podpreti razvoj in implementacijo naprednih digitalnih tehnologij, ki lahko bistveno izboljšajo učinkovitost, trajnost in konkurenčnost gradbenih procesov. Projekti morajo izkazati, kako bodo njihove digitalne rešitve preoblikovale tradicionalne gradbene prakse in omogočile bolj učinkovito in trajnostno izvajanje gradbenih projektov.
- **Napredne digitalne tehnologije:** Razpis spodbuja projekte, ki uvajajo digitalne tehnologije, kot so umetna inteligenca (AI), internet stvari (IoT), napredno modeliranje zgradb (BIM), digitalni dvojčki, avtomatizacija in robotika v gradbeništву.
- **Povezava med digitalizacijo in trajnostjo:** Projekti morajo prikazati, kako digitalizacija lahko prispeva k trajnostnim ciljem, kot so zmanjšanje porabe energije, zmanjšanje emisij ogljika, optimizacija uporabe materialov in izboljšanje življenjskega cikla stavb.
- **Sodelovanje in interdisciplinarnost:** Razpis spodbuja sodelovanje med različnimi disciplinami, vključno z inženiringom, arhitekturo, informacijsko tehnologijo in industrijo. Sodelovanje s tehnološkimi partnerji in raziskovalnimi institutmi je ključnega pomena za uspešno izvedbo projektov.

Vpliv zmanjšanja proračuna EU na prihodnje razpise

- **Zmanjšanje sredstev v programu Horizon Europe:**
 - Evropska komisija je zmanjšala proračun Horizon Europe za 2,1 milijarde evrov, od tega je bilo 1,5 milijarde evrov prerazporejenih za obrambne raziskave. To zmanjšanje bo vplivalo na vse ključne grozde, vključno s programi za podnebje, energijo, mobilnost, digitalizacijo in industrijo.
- **Možni vplivi na programe LIFE in CBE JU:**
 - Čeprav uradne številke še niso bile potrjene, je verjetno, da bodo tudi drugi programi, kot sta LIFE Programme in CBE JU, doživelji proračunske reze zaradi prerazporeditve sredstev za nujne potrebe, vključno s podporo Ukrajini.
- **Priporočila za prijavitelje:**
 - Podjetja in organizacije naj aktivno spremljajo najnovejše informacije Evropske komisije glede proračunskih sprememb, da bodo lahko pravočasno prilagodile svoje prijave in strategije

Zaključek

- Prvič, prepoznali smo pet poslovnih idej, ki ponujajo izjemne priložnosti za inovacije in trajnostni razvoj v gradbeni industriji.
- Drugič, raziskali smo možnosti financiranja preko različnih evropskih programov, kot so Horizon Europe, LIFE Programme in CBE JU, ter poudarili pomembnost strateškega načrtovanja za uspešno prijavo.
- Spodbujam vas, da aktivno spremljate napovedane razpise.
 - Priprava na prijavo se začne z rednim spremeljanjem objav in takojšnjim odzivom na priložnosti, ki se pojavijo.
 - Uporabite vire in platforme, o katerih smo danes govorili, za iskanje partnerjev in dodatnih informacij, ki vam bodo pomagale pri uspešni realizaciji vaših projektov.
 - Vabim vas tudi k nadaljnemu sodelovanju in povezovanju, saj je to ključnega pomena za uspeh v dinamičnem in hitro spreminjajočem se okolju.

Hvala za pozornost!

Filip Bobek

Inštitut Eleutheria Maribor

filip.bobek@eleutheria.si

GSM: 031 244 348

